

Ympäristöministeriö

LAUSUNTO
21.12.2020

Ympäristöministeriö, lausuntopyyntö VN/6158/2020

VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAIDEN MAISEMA-ALUEIDEN PÄIVITYSINVENTOINTI, TÄYDENTÄVÄ KUULEMINEN

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnista (täydentävä kuuleminen). Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio kiittää ympäristöministeriötä lausuntopyynnöstä. Ensimmäinen lausunto asiassa diaarinumerolla YM/500/2016 [toimitettiin 29.4.2016](#).

Tällä hetkellä voimassa olevat valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet valittiin valtioneuvoston periaatepäätöksellä vuonna 1995. Mukaan kuului valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Tornionjokilaakso (134). Maisema-aluetyöryhmän mietinnössä (Mietintö 66/1992 II ympäristöministeriö) todettiin, että maisema-alue ulottuu Tornion kaupungin pohjoispuolelta lähelle Ylitornion taajamaa.

Vuoden 2016 päivitysinventoinnissa ehdotetaan uutta valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta: Eteläisen Tornionlaakson maisemat (150.), joka korvaisi aiemman maisema-alueen Tornionjokilaakso (134.). Tehdyn inventoinnin perusteella arvokasta maisema-aluetta supistetaan niin, että alue Karungin pohjoispuolelta Tornioon asti ei ole mukana ehdotuksessa (Eteläisen Tornionlaakson maisemat 150.).

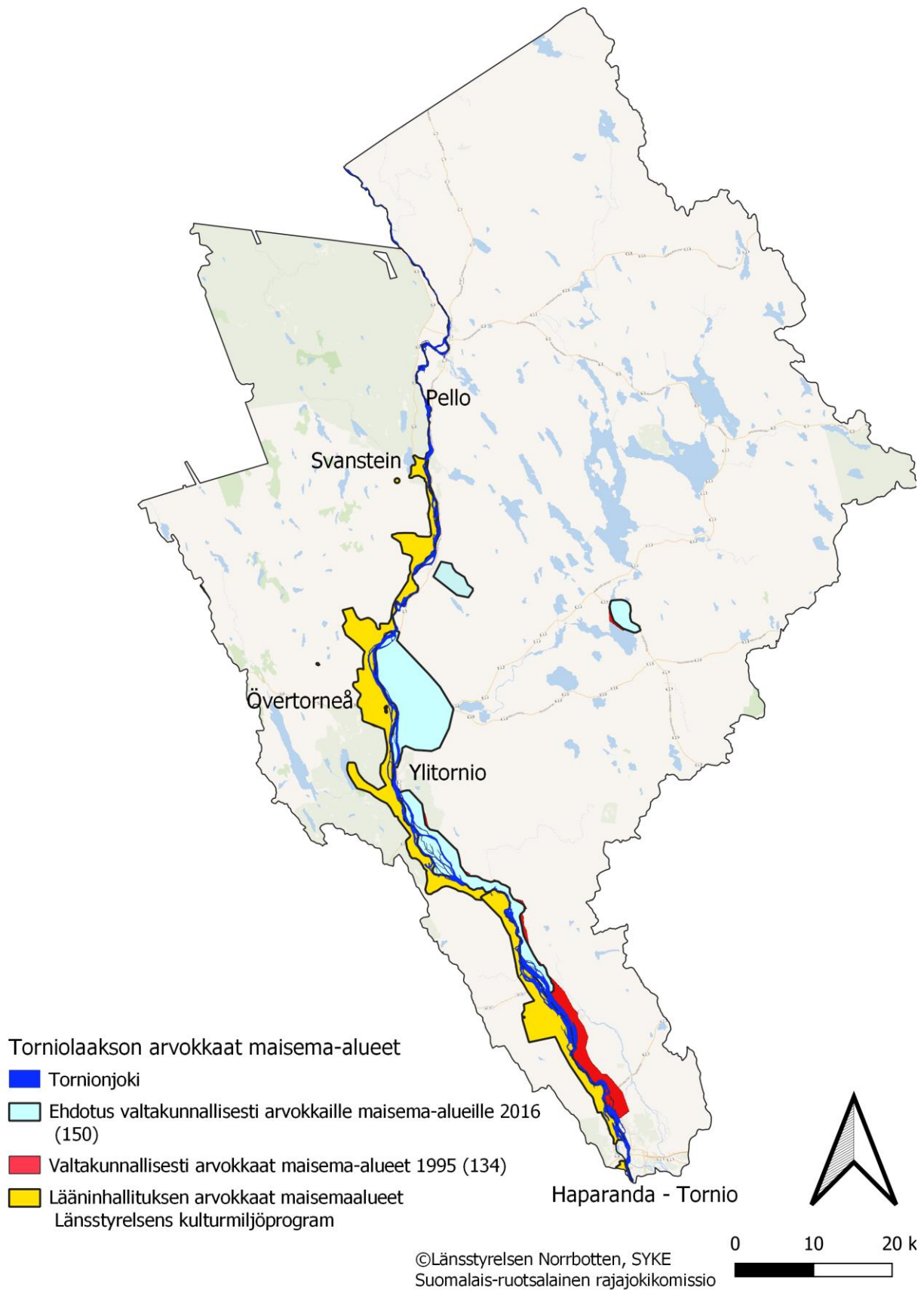
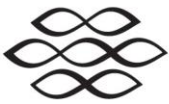
Ruotsissa Tornionjokilaakso on luokiteltu valtakunnalliseksi suojelukohteeksi ("Riksintresse" ruotsiksi) ylettyen Haaparannalta Svansteiniin asti. Alue on huomattavasti laajempi verrattuna Eteläisen Tornionlaakson maisemat -alueeseen (150.). Ero on nähtävissä ohessa olevassa Kuvassa 1.

Maisema-arvot rajajoella ovat luonteeltaan rajat ylittäviä ja maisema usein avautuu juuri rajajoen toiselle puolelle. Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio kannustaa sopimuspuolten viranomaisia yhteensovittamaan arvokkaat maisema-alueet siten, että maisema-alueiden laajuus molemmin puolin jokea tukee maisema-arvojen säilymistä molemmissa valtioissa.

Timo Jokelainen
puheenjohtaja

Johan Antti
varapuheenjohtaja

Simja Lempinen
sihteeri

Kuva 1. Haaparanta, Övertorneå, Tornio ja Ylitornion kuntien alue, joka sisältyy Suomalais-ruotsalaisen rajajokisopimuksen soveltamisalueelle.